

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Нагородний список Зеленського: кого, як і за що? – Соня Кошкіна, Анна Стешенко](#)

[Спірін стверджує, що нагороджений президентом Вєсько причетний до його катувань](#)

[Україні потрібні €250 мільйонів на нагальні потреби культури – Ткаченко](#)

[Для відновлення України заснували фонд Onova Foundation. – Настя Попович](#)

[Інститут ім. Гете оголосив гранти для українських культурних організацій](#)

[На Подолі запускають музичний майданчик і артпростір «Клюб». – Олексій Морозов](#)

Довженко-Центр

[Марина Кудерчук: «Кіноархів – це державна власність, ми ж не прийшли до когось додому, щоб забирати приватну колекцію». – Соня Кошкіна, Ксенія Білаш](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Хочемо зробити суспільство резистентним до дезінформації». – Ольга Білоусенко](#)

[Пропаганьба: як ідеї пропаганди сторічної давнини працюють у сучасній рф. На прикладах. – Юрій Марченко](#)

[Кабмін ухвалив санкції проти пропагандистської групи компаній «Царьград»](#)

Медіа

[«Маємо цікавий проєкт з британцями». Україна хоче посилити сигнал на тимчасово окуповані території – Ткаченко](#)

[Закон «Про медіа» запропонує чіткі критерії для «чорного списку» осіб, які становлять загрозу нацбезпеці – Потураєв](#)

[4 канал стане державним – Кудерчук. – LB.ua](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[«Булгаков – киянин»: Ткаченко заявив, що музей письменника рф закрити не треба. – Діана Кречетова](#)

[Графиня Антоніна Блудова. – Микола Бендюк](#)

[Київські бібліотеки позбудуться «російських» і «радянських» назв](#)

[Кияни віддали на макулатуру 25 тонн російських книг, щоб купити машину для військових. – Діана Кречетова](#)

[У Луцьку розпочинають збір російських і радянських книг, щоб допомогти армії. – Ірина Остапчук](#)

Мовні питання

[Стійкість української ідентичності та війна. – Тарас Кремень](#)

[Мовний омбудсмен нагадав, як онлайн подавати скарги про порушення закону. – Вікторія Андрєєва](#)

[У Дніпрі запрацювали розмовні клуби з вивчення української мови](#)

Креативні індустрії

[Фотокниги та розмальовані гільзи: Ткаченко в Європі презентував роботи українських митців](#)

[Абсолютний рекорд: компанія з Дніпра здобула вже третю статуетку MTV Music Video Awards](#)

Благодійність. Меценатство

[«Океан Ельзи» зібрав понад 19 млн гривень для України за три літні місяці. – Поліна Горлач](#)

[Харківський гурт «Жадан і Собаки» дасть чотири благодійних концерти у країнах Балтії](#)

[Urban Space 500 запустили аукціон картин. Кошти з продажу підуть у волонтерські організації. – Вікторія Кудряшова](#)

[У Луцьку пройде благодійний вечір пам'яті Кузьми Скрябіна](#)

Фестивалі

[Луганський фестиваль української народної іграшки та гри відбувся у Рівному](#)

Театр

[Луцька театральна майстерня проводить набір на навчання](#)

Хореографічне мистецтво

[Ковельська студія хореографії «Пірует» успішно виступила у Буковелі](#)

Музика

[Бахфести в Європі: Ляйпциг, Шаффгаузен, Суми. – Марина Гордієнко](#)

[Концерти тижня: куди піти в Україні та світі 1–5 вересня 2022. – Максим Комлев](#)

[Українські пісні серпня-2022: Вакарчук та Coldplay, Дорофєєва українською та Джамала. – Пилип Пухарєв](#)

[Коли закінчатся війни: 26 нових українських пісень серпня. – Олександр Стасов](#)

[«Сьогодні я твій чаклун – я Іван Богун»: слухаємо релізи цього тижня. – Ільків Яна](#)

[Лилу45 переклала найпопулярніші пісні українською та видала альбом. – Максим Комлєв](#)

Візуальні мистецтва

[Українська ілюстраторка потрапила до короткого списку World Illustration Awards 2022](#)

[Куди піти з 5 по 11 вересня. – Настя Попович](#)

[«Чому веселка не вміщується в пащі ведмедя». Українсько-нідерландський мистецький діалог про гідність, свободу і війну. – Костянтин Дорошенко](#)

[У Львові відкрили виставку херсонських митців](#)

[Мешканців Нововолинська запрошують відвідати виставку художників з Харкова](#)

[«Львів для мене залишився теплим, помаранчевим». \(Художниця Ганна Криволап про традицію та сучасність\). – Катерина Сліпченко](#)

[«Однієї смерті вже д***я». Гамлет Зіньківський розповів про обстріли міста і власну творчість під час війни. – Ірина Гамалій](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Стартував прийом документів на здобуття грантів президента у галузі кіно на 2023 рік](#)

[На відбір премії «Оскар» відправлять лише один український фільм. – Вікторія Андрєєва](#)

[Стрічка Зази Буадзе «Мати Апостолів» отримала три нагороди на кінофестивалі в Швеції](#)

[Український кінокритик став членом журі «Золотого глобуса». – Поліна Горлач](#)

[Україна просуватиме п'ять фільмів за кордоном – допоможуть Швеція й Німеччина](#)

[«Ми дерлись вгору». \(Продюсерка Олександра Костіна про те, що робить продюсер та як знімати кіно у Карпатах\). – Катерина Сліпченко](#)

[Kharkiv MeetDocs представив постер і перший фільм національного конкурсу](#)

[Віра в кіно: рецензія на український воєнний екшн «Снайпер. Білий ворон». – Віра Сивачук](#)

[Лариса Кадочникова, яка сміється в обличчя війні. – Олена Коркодим](#)

[«Мрії дітей міста Марії». Як діти з Маріуполя знімають фільм з українськими режисерами. – Анастасія Ампілогова](#)

[«Дев'ять життів»: ідеальна документалка про війну під час війни. – Гала Складєвська](#)

[Прем'єри осені 2022: новинки українського кіно, які виходять в умовах війни](#)

[Фільм «Клондайк» вийде в кінопрокат 3 листопада \(трейлер\)](#)

[Вийшов тизер фільму про людей, які рятували життя в містах Київщини](#)

Література. Книговидання

[Українські індивідавніцтва матимуть окремий стенд у Франкфурті](#)

[У Швеції виходить друком 90-сторінкове есе Оксани Забужко](#)

[Літературна премія імені Коцюбинського: у Вінниці назвали переможців у п'яти номінаціях](#)

[У Києві запрацює книгарня видавництва Vivat](#)

[В Україні з'явиться відеожурнал про літературу пам'яті Володимира Панченка](#)

[Українег презентує дві нові книжки-мандрівки Україною. – Юлія Дутка](#)

Музейна справа

[У Рівному розгорнули проєкт з оцифрування музейних колекцій](#)

Охорона культурної спадщини

[Унаслідок війни в Україні зазнали пошкоджень вже 500 об'єктів культурної спадщини – Ткаченко](#)

[Археологи знайшли у печері на Тернопільщині фрагменти посуду XVII століття](#)

Бібліотечна справа. Читання

[У Запоріжжі відкрили першу в місті інклюзивну бібліотеку. – Марина Конопльова](#)

[У Рівному пройде акція читання балад і романсів Адама Міцкевича](#)

[Видавці передали вже 1 млн примірників для переселенців](#)

Релігія

[Митрополит Київський Епіфаній вперше прибув до Греції у якості предстоятеля церкви. – Заза Пауалішвілі](#)

[Речник ПЦУ: «Сподіваємося, що Асамблея ВРЦ зможе знайти слова та дії, щоб бути свідками правди»](#)

[Архієпископ Євстратій \(Зоря\) на пресконференції у Німеччині розставив всі крапки у питанні відносин ПЦУ з РПЦ і УПЦ МП. –ДФУ](#)

[УГКЦ була представлена на міжнародній конференції у Празі, присвяченій](#)

[Україні](#)

[Головний рабин України Моше Реувен Асман попросив президента Ізраїлю збільшити допомогу Україні](#)

[Мер Полтави вилучив з порядку денного сесії питання про заборону УПЦ МП. – «Полтавщина»](#)

[«Гнана Церква»: У Вознесенській та Білоцерківській єпархіях УПЦ МП освячено нові храми](#)

[Окупанти обстріляли церкву на Херсонщині](#)

[Священика УПЦ МП, який зливав росії дані про ЗСУ в Сєверодонецьку, судитимуть](#)

[СБУ проведе розмову із священиком УПЦ МП, який війну називає «спецоперацією». – «Полтавщина»](#)

[У Ленінградській області до прихованої мобілізації долучилася РПЦ. – «Цензор.НЕТ»](#)

Міжнародне співробітництво

[У заповіднику «Гобустан» в Азербайджані запрацював україномовний аудіогід. – Наталка Лотоцька](#)

Підтримка України у світі

[У Швеції кошти з продажу поетичної антології віддають на благодійну акцію Жадана](#)

[Японська поетеса ініціювала міжнародний проєкт, присвячений Україні](#)

[Львівщину відвідала акторка, яка грала у фільмах «Мумія» та «Мисливці за розумом». – Северин Трач](#)

[Знадобилося кілька тижнів, щоби усвідомити побачене, – Честейн про враження від візиту в Україну. – Наталія Гулій](#)

[Red Hot Chili Peppers під час концерту підняли прапор України](#)

***

[Громадський простір наповнюється змістом: як працює бібліотека Амстердама. – Катерина Носко](#)

[Майже третина російських музикантів емігрували або не виступають. – Поліна Горлач](#)

[росіянка видала себе за українку на кастингу у французьких «Танцях з зірками». – Поліна Горлач](#)

Загальні питання

Нагородний список Зеленського: кого, як і за що? – Соня Кошкіна, Анна Стешенко

«23 серпня, до Дня Незалежності України, президент В. Зеленський підписав три укази про присвоєння державних нагород (цікаво, що опублікували їх лише 29 серпня і дехто нагороджений дізнавався про це просто з новин). Перший – № 593 – повідомляє про нагородження понад 240 волонтерів, журналістів, артистів, звичайних цивільних (які проявили себе в той чи інший спосіб). Окрім того, нагороди отримали голови МВС, МОЗ, Мінцифри, Мінінфраструктури, Мінреінтеграції та чиновники на ранг нижче – від представників регіонів до рядових співробітників ОП. Другий указ – № 594 – говорить про нагородження Бориса Джонсона орденом Свободи. І нарешті третій – № 595 – відзначає високими відзнаками лідерів іноземних держав, західних політиків, журналістів і селебретиз (Ентоні Блінкена, Джейкоба Саллівана, Саймона Шустера, Фаріда Закарію, Шона Пенна, Боно, Урсулу фон дер Ляєн та ін.). Найбільшого розголосу в українському медіапросторі отримав саме перший указ. Головна причина – нерозуміння, за якими критеріями, як формувався список. І чому, наприклад, засновник фонду „Повернись живим” В. Дейнега та нинішній керівник організації Т. Чмут опинилися в одному переліку з артистами А. Данилком і Златою Огневич. Або чому ордени за „За заслуги” III ступеня мають тепер актори „Кварталу 95” Є. Кошовий та О. Пікалов, а з ними – головний консультант Департаменту держнагород ОП І. Хуторний (тобто людина, яка консультує ОП щодо держнагород)». Автори вирішили розібратися: як влаштована система державних нагород зсередини; як саме відбувається відбір кандидатів і як їх фільтрують; хто безпосередньо приймає рішення і чи існують «квоти» на представників тієї чи іншої сфери діяльності; чи потребує ця система реформування, а якщо так, то якого саме? Для цього вони проаналізували всю наявну документальну базу, поспілкувалися з безпосередніми учасниками процесу, виконавцями та спеціалістами. Докладніше:

https://lb.ua/news/2022/09/05/528360_nagordniy_spisok_zelenskogo.html

Спірін стверджує, що нагороджений президентом Вєсько причетний до його катувань

Головний редактор видання «Бабель» стверджує, що нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня А. Вєсько був серед тих, хто «здавав» проукраїнських журналістів сепаратистам, зокрема, і його самого. «Вєсько був оператором приватної компанії. Я його бачив у Лисичанську, Северодонецьку та Луганську під час захоплень будівель. Він був із людьми, які вказували на тих, хто має проукраїнську позицію. Бо він знав журналістів. Більше подробиць я не можу навести. Той, хто здав мене, був у їхній компанії. Була тусовка журналістів проукраїнських, а були інші журналісти, які говорили, що з нами щось треба зробити. Подробиць катувань я не розповідатиму», – зазначив Спірін. Раніше головред «Бабеля» опублікував фотографію Вєська у футболці «вежливые люди» з приміткою, що фото було зроблено в 2014 році. Вєсько

спростовує свою причетність до катувань Спіріна та загалом до антиукраїнської діяльності: «Спіріна я вперше побачив на фотографіях. Те, що він пише, – це відверта брехня й наклеп. Не розумію, навіщо він це зробив. Він навіть мене не знає, але пише, що це особисте. Я бачив його статтю. Він вказує, що я був у Луганську в 16-му році. Я за свої 28 років жодного разу не був у Луганську. Не розумію, звідки він узяв, що я був присутній при захопленні ОДА в Луганську або присутній при тому, що його, як він писав, катували. Цього не може бути. Я в Луганську жодного разу не був». Відповідаючи на питання про те, де він перебував на той момент, Вєсько зауважив: «У своєму рідному місті Лисичанську». Також телеоператор пояснив, що футболку з написом «вежливые люди» надягнув випадково. На той час, каже Вєсько, йому було 20 років і політикою він не цікавився. «Я її надягнув одного разу в житті. У той же день, як купив, тоді й надягнув. Проходив у ній години чотири, аж поки не почали тикати пальцями. Я загуглив, зрозумів, що це за футболка, зняв і викинув. Після того були розмови з СБУ, я їм пояснив, що з незнання купив цю футболку. Там не було жодного напису на спині, це наші псевдопатріоти прифотошопили», – каже Вєсько. Як він підкреслив, у той період його насамперед цікавили внутрішні проблеми в Лисичанську: «Я перебував на сесії міськради, спілкувався з поліцією, з СБУ, з депутатами в цій футболці. І ніхто про те мені не сказав. Я й гадки не мав, що та картинка без кольорів щось означає. У нас були внутрішні проблеми в місті, й ніхто там не стежив, у чому ходили в Криму при захопленні. У нас була своя війна: терористи свої, місцеві захоплювали. І я в той час, у принципі, не стежив за політикою, мені було 20 років. І в тій футболці – то була моя перша робота. Я відробив там місяць-два. І ніколи до того не зв'язувався з політикою». Раніше президент України нагородив орденом «За заслуги» III ступеня власного кореспондента телеканалу «Рада» у Луганській області Вєська. У Держкомтелерадіо заявили, що не рекомендували Вєська до нагородження, а у продакшені «Кінокіт», який створює контент для державного каналу «Рада», вказують, що ситуацію з луганським оператором не схвалюють, але під час прийому на роботу Вєсько проходив перевірку та згодом «показав свою об'єктивність». Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/202489/2022-09-02-spirin-stverdzhuiie-shcho-nagorodzhenyy-prezydentom-vesko-prychetnyy-do-yogo-katuvan/>

Україні потрібні €250 мільйонів на нагальні потреби культури – Ткаченко

Для розв'язання негайних проблем сфери культури та медіа Україна потребує €250 мільйонів. Про це на брифінгу заявив міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко. «Йдеться не про завтра. Ситуація з кожним днем стає все більш критичною», – зазначив він. Ткаченко додав, що нещодавно провів зустрічі з колегами з Німеччини та Франції, під час яких обговорювали питання нагальної допомоги в трьох секторах: підтримка української культурної спадщини; підтримка артистів та митців, які перебувають в Україні; підтримка медіа. Урядовець наголосив, що раніше допомогу від країн надавали лише конкретним інституціям, а зараз ідеться про

необхідність як прямої допомоги інституціям, так і безпосередньо використання платформи United24 для фінансової допомоги. Також міністр зауважив, що наступного тижня відбудеться онлайн-зустріч зі Секретаріатом фонду ЮНЕСКО щодо негайних потреб для культурної спадщини на зиму. Джерело:

<https://chytomo.com/ukraini-potribni-e250-miljoniv-na-nahalni-potreby-kultury-tkachenko/>

Для відновлення України заснували фонд Onova Foundation. – Настя Попович

В Україні заснували архітектурний фонд Onova Foundation для відновлення культурних, освітніх, медичних та спортивних об'єктів, що постраждали внаслідок повномасштабної війни. Співзасновниками проекту є В. Соболев, К. та Н. Белокопитови. Ініціатива спеціалізуватиметься на реконструкції зруйнованих об'єктів, реставрації архітектурних пам'яток, відновленні об'єктів після повного знищення, а також на розробці просторової та функціональної програм та роботі з ландшафтним і урбан-дизайном. Архітектурними партнерами вже стали MVRDV, Orange Architects та LOLA Landscape Architects, але фонд відкритий і до співпраці з українськими архітекторами та студіями. Нині ініціатива шукає інвесторів для залучення коштів. До проектування залучатимуться й місцеві громади. Джерело:

<https://supportyourart.com/news/dlya-vidnovlennya-ukrayiny-zasnuvaly-fond-onova-foundation/>

Інститут ім. Гете оголосив гранти для українських культурних організацій

Культурні організації, що працюють в Україні, можуть до 30 вересня подати заявки на гранти для реалізації власних проєктів. Про це повідомляє Інститут ім. Гете. Зазначається, що заявку можуть надіслати організації, які працюють у галузі театру, танцю, кіно, музики, літератури, образотворчого мистецтва, перформансу, архітектури, бібліотек і музеїв. Водночас фінансуватимуться проєкти з підтримки культурного обміну, а також заходи структурної підтримки, зокрема, підвищення кваліфікації, цифровий розвиток, формування витрат на обладнання, персонал і реконструкцію. Водночас організація підтримує ініціативи зі збереження культурної спадщини й охорони культурних цінностей. Кошти на реалізацію ідеї – від 10 тис. до 25 тис. євро – виділятимуться зі Стабілізаційного фонду, який є частиною пакету допомоги від Інституту ім. Гете. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563612-institut-im-gete-ogolosiv-granti-dla-ukrainskih-kulturnih-organizacij.html>

На Подолі запускають музичний майданчик і артпростір «Клюб». – Олексій Морозов

На Подолі 3 вересня відкрито новий музичний майданчик і артпростір «Клюб». Тут проходитимуть виступи музикантів, виставки й артперформанси, а

також працюватиме кухня і бар. Серед працівників – переселенці з Донецької та Луганської областей. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/330079-na-podoli-zapuskayut-noviy-muzichniy-maydanchik-i-artprostir-klyub>

Довженко-Центр

Марина Кудерчук: «Кіноархів – це державна власність, ми ж не прийшли до когось додому, щоб забирати приватну колекцію». – Соня Кошкіна, Ксенія Білаш

Два тижні назад з'явився наказ Держкіно про реорганізацію Довженко-Центру, який за місяць до того перейшов у його підпорядкування. Це рішення викликало обурення культурної спільноти: проти нього виступили культурні інституції країни і навіть громадська рада при самому Держкіно, а петиція до Кабміну з вимогою скасувати його набрала понад 19 тис. підписів. План реорганізації, яку сам Довженко-Центр називає ліквідацією, передбачає розділення Центру на три частини (ДП «Українська анімаційна студія», ДУ «Науковий центр кінематографії України» та ДП «Національний центр Олександра Довженка»). Очільниця Держкіно М. Кудерчук в інтерв'ю розповідає про економічну та культурну доцільність такої реорганізації, а також про провалену урядом евакуацію архівів та діяльність агентства під час війни. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/09/03/528258_marina_kuderchuk_kinoarhiv_tse.html

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Хочемо зробити суспільство резистентним до дезінформації». – Ольга Білоусенко

Рік тому в Україні запрацював національний проєкт із медіаграмотності при Міністерстві культури та інформаційної політики «Фільтр». Він має на меті підвищити поінформованість суспільства про медіаграмотність та критичне мислення. За рік роботи команда «Фільтра», зокрема, видала книжку про медіаграмотність; організувала всеукраїнський урок на цю ж тему; провела конкурс для школярів «Репортер». Керівниця проєкту В. Ковтун розповіла про здобутки національного проєкту та плани на майбутнє під час святкування першої річниці «Фільтра». Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/30170/2022-09-02-khochemo-zrobyty-suspilstvo-rezystentnym-do-dezinformatsii/>

Пропаганьба: як ідеї пропаганди сторічної давнини працюють у сучасній рф. На прикладах. – Юрій Марченко

Повномасштабне вторгнення в Україну стало можливим у тому числі через пропаганду – брехню, що промиває мізки. Platfor.ma продовжує проєкт «Пропаганьба» про те, як і з чим працює пропаганда, та як їй протидіяти. Головні принципи військової пропаганди придумали і сформулювали ще понад сто років тому. Однак на прикладі росії видно, що вони працюють і досі. У

цьому тексті автор розбирає 10 основних принципів пропаганди агресорів.
Докладніше:

<https://platfor.ma/topic/propaganba-yak-ideyi-propagandy-storichnoyi-davnyny-pratsyuyut-v-suchasnij-rf-na-prykladah/>

Кабмін ухвалив санкції проти пропагандистської групи компаній «Царьград»

Загалом пакет санкцій стосується 99 фізичних осіб та 178 юридичних. Серед інших, під санкції потрапила й група «Царьград» (має однойменний телеканал та сайт), пов'язана з російським бізнесменом К. Малофєєвим.
Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202481/2022-09-02-kabmin-ukhvalyv-sanktsii-proty-propagandystskoi-grupy-kompaniy-tsargrad/>

Медіа

«Маємо цікавий проєкт з британцями». Україна хоче посилити сигнал на тимчасово окуповані території – Ткаченко

«Є гарна новина. Ми розробляємо один цікавий проєкт з британцями, який дозволить суттєво посилити можливості розповсюдження українського радіо- і телесигналу на тимчасово окуповані території. Як тільки буде нагода і все зробимо – тоді оголосимо», – поінформував міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко. За його словами, зараз вкрай важливо зберігати контакт з українцями на тимчасово окупованих росіянами територіях держави, зокрема, і з дітьми: «Це як онлайн-уроки, так і можливості донесення інформації через телеграм-канали, через VPN». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202485/2022-09-02-maiemo-tsikavyu-proiekt-z-brytantsyamy-ukraina-khoche-posylyty-sygnal-na-tymchasovo-okupovani-terytorii-tkachenko/>

Закон «Про медіа» запропонує чіткі критерії для «чорного списку» осіб, які становлять загрозу нацбезпеці – Потураєв

Законопроект «Про медіа» передбачатиме і чіткий механізм визначення ворогів України, перелік яких СБУ визначає за принципом «чорної скриньки». Про це сказав голова Комітету з питань інформаційної та гуманітарної політики М. Потураєв під час брифінгу. «Зараз у нас рішення ухвалюються за принципом „чорної скриньки”. Рішення приймає СБУ. Вони ухвалюються на підставі закону про національну безпеку, але це неприйнятно з погляду європейської правової практики, на що звертали нашу увагу саме європейські експерти. Вони говорили, що ми маємо міну уповільненої дії», – сказав Потураєв. Натомість європейські експерти пропонують визначити критерії визначення осіб, які становлять загрозу нацбезпеці, та прозору процедуру ухвалення відповідних рішень. «І ухвалювати ці рішення має державний, але конституційно незалежний від держави колегіальний орган – Національна рада з питань телебачення та радіомовлення», – додав Потураєв. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202492/2022-09-02-zakon-pro-media-zaproponuie-chitki-kryterii-dlya-chornogo-spysku-osib-yaki-stanovlyat-zagrozu-natsbezpetsi-poturaiev/>

4 канал стане державним – Кудерчук. – LB.ua

Очільниця Держкіно М. Кудерчук відповідаючи на питання про те, як саме установа планує розпоряджатися активами 4 каналу, зазначила: «Дивіться, нам їх фактично ще не передали. Є ухвала суду й АРМА передає нам їх на зберігання. Поки це ще не в управління, хоча це планується. Коли це станеться, то буде ще один державний канал, який поки що буде транслюватися в телемарафоні. Але ж ми сподіваємося на найшвидшу перемогу нашої країни, після якої він далі буде розвиватися як повноцінний державний телеканал». Долучитися до спільного виробництва загальнонаціонального марафону, на її думку, канал зможе за місяць-два. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202513/2022-09-04-4-kanal-stane-derzhavnym-kuderchuk/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

«Булгаков – киянин»: Ткаченко заявив, що музей письменника рф закривати не треба. – Діана Кречетова

Міністр культур та інформаційної політики О. Ткаченко не розуміє, чим «завадив» Національній спілці письменників музей Булгакова у Києві, закриття якого вони ініціювали. На цьому він наголосив під час брифінгу 2 вересня. Міністр, коментуючи відповідне звернення Спілки, підкреслив, що музей російського письменника у центрі столиці «точно» закривати не треба. Аргументував свою позицію Ткаченко тим, що М. Булгаков – «киянин». «Так, у нього були в деяких його творах, художніх, підкреслюю, творах, репліки певних героїв щодо визвольних змагань України на початку ХХ століття. Але думаю, що музей тут точно не винен. Ні музей, ні пам'ятник. Я думаю, що спілці є чим займатися, ніж вирішувати питання музею Булгакова. Позиція очевидна – точно не варто чіпати», – зауважив міністр. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/2/250297/>

Графиня Антоніна Блудова. – Микола Бендюк

«Вона приїхала до Острога в другій половині ХІХ століття і заснувала там „Школу імені графа Дмитра Блудова”. Здається хороший почин – освіта, виховання тощо. Але тут є дві сторони цієї медалі... В Острозі тоді не лише не говорили російською мовою, а частково й не розуміли її. Тоді мовою спілкування в центрі міста була польська та єврейська, а окраїни і базар спілкувалися українською мовою... Щоб зробити російськомовним Остріг графиня й заснувала „Школу”. Там виховувалися дівчата, яким прищеплювали крім мовного елементу ще й імперську історію. Блудова ненавиділа євреїв і поляків, та щиро не розуміла українців. Вона писала, що в селах українки не миються, бо не мають бані, а дівчата не перуть сорочки бо вони сірі, хоч і з гарною вишивкою. Вона не розуміла, що помитися можна і в ночвах, а сірі сорочки від того що виготовлялися з коноплі (полотно з якої дуже важко

вибілювати), на відміну від полотна з льону (льон ріс на Поліссі, а південна Волинь вирощувала лише коноплю). Графиня говорила що в українців по селах жакливі весілля, бо на них грають троїсті музики, до складу яких входили й скрипалі. Їй це різало вуха і вона як аргумент вказувала „то лі дело наши гулянія в Рязанской губернії с гармонью, прісвістиванієм і улюлюківаньєм”... І таких моментів у її листах є багато... Вона добилася свого і польськомовна інтелігенція Острога заговорила російською мовою, аж до визвольних змагань початку ХХ століття, потім українськість підтримала діяльність Української повстанської армії, але окупація радянськими військами швидко повернула російськомовність у місті... Зараз багато говорять чи треба нам музей Булгакова в Києві з його „Белой гвардією”. Я вважаю, що Булгаков (наскільки талановитим він не був би), це елемент зросійщення українського населення. Тому музей необхідно перепрофілювати, тим більше, що Булгаков, м'яко кажучи, не любив України, він любив лише російськомовний Київ і інакше його не сприймав. Так як не треба музею Блудової в Острозі, так не треба й окремого музею Булгакова в Києві... В історичних музеях, звичайно, ці особи мають залишитися, але з вулиць вони повинні піти до архівів... „Імперії мітять територію, яку вважають своєю, своїми топонімами, своєю мовою, пам'ятниками своїм ідеалам, подібно до котів, що мітять свою територію сечею”». Джерело:

<https://ostrog.rayon.in.ua/blogs/539754-grafinya-antonina-bludova>

Київські бібліотеки позбудуться «російських» і «радянських» назв

У Києві перейменують бібліотеки, назви яких пов'язані з історією російської імперії, росії та СРСР, повідомляє КМДА. Докладніше:

<https://chytomo.com/kyivski-biblioteky-pozbudutsia-rosijskykh-i-radianskykh-nazv/>

Кияни віддали на макулатуру 25 тонн російських книг, щоб купити машину для військових. – Діана Кречетова

Київська муніципальна книгарня «Сяйво» збрала близько 48 тисяч російських книг. Це майже 25 тонн макулатури, які уже відправили на переробку. Вдалося виручити 97,8 тисяч гривень. Усі кошти спрямують на потреби українських захисників та захисниць. Зокрема, для одного із батальйонів, що захищає країну на передовій, планують придбати автомобіль. Завдаток для придбання машини уже надіслано. При цьому суми, зібраної від реалізації російських книжок, все ще недостатньо. Тому в муніципальній книгарні оголошено продовження збору російських книг. Щоб заохотити киян здавати на макулатуру російські друковані видання, у «Міському Магазині» пообіцяли знижку у 10% на покупку нових книг кожному, хто принесе російську книжку. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/2022/09/2/250288/>

У Луцьку розпочинають збір російських і радянських книг, щоб допомогти армії. – Ірина Остапчук

«Багато українців віднедавна почали все більше задумуватися над русифікацією, яка протягом багатьох років проникала у їхнє життя з різних сфер впливу, і з культурної зокрема. Це стосується мови, традицій, звичаїв, релігії, мистецтва та літератури, зокрема. Українці звернули увагу на свої домашні бібліотеки – у більшості частка російської та радянської літератури перевищує українську та іноземну. Є багато тверджень щодо того, чи варто радикально ставитися до утилізації росліту, та більшість із них однозначні – старе ліквідувати, нове – у перекладі українською, або ж до утилізації. Тому видання „Район.Культура” та „Район.Луцьк” спільно з Волинською обласною бібліотекою для юнацтва організують збір неактуальних книг, аби допомогти ЗСУ». Він стартував 4 вересня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/539607-u-lutsku-rozpochinayut-zbir-rosiyskikh-i-radyanskikh-knig-shchob-dopomogti-armii>

Мовні питання

Стійкість української ідентичності та війна. – Тарас Кремень

Автор, уповноважений із захисту державної мови, зазначає: «Знані незалежні міжнародні медіа, які склали здорову опозицію прокремлівським іноЗМІ, прискіпливіше вивчають нас із вами. Тема нескорених, мужніх, готових до самопожертви за свою землю і національну гідність – серед головних. Перша хвиля зарубіжних аналітичних матеріалів була, здебільшого, фактологічною. З 24 лютого 2022 року осмислення війни в Україні набуло інших контекстів, адже вона – і за національну ідентичність, і за мовні кордони, і за територію людини, і про майбутнє світу. Іноземні медіа, пророкуючи перемогу України, пишуть про переможну ходу української мови. Дерусифікаційний контекст як очевидний маркер осягнення постколоніальних практик – серед вагомих чинників, який підлягає постійному вивченню провідними дослідниками. Як приклад – стаття Джеймі Детмера „Ціна дерусифікації України” на сторінках POLITICO Europe, яку вже встигли перевернути пропагандистські російські медіа... Він справедливо зазначає, що нація, якої, як стверджував путін, не існує, підняла бурю, і тепер веде бій далеко за військовими фронтами, сміливо й зухвало перетинаючи кордон з росією та окупованим Кримом, порушуючи російські лінії постачання та логістику, змушуючи кремль не виходити з режиму абсурдної брехні, щоб пояснити вибухи, свідками яких стали росіяни на відпочинках. „Постійне твердження про те, що українців не існує, призвело до зворотної реакції – боротьбі за існування окремо від росії, – зазначив Джеймі Детмер. – Це змушує українців знищувати російський культурний і мовний вплив на свою країну. Але те, як вони це роблять і якою мірою, загрожує майбутньою небезпекою”. Автор вбачає небезпеку в українізації, але це тільки на перший погляд. Ми ж щодо цього можемо сказати, що такі твердження – від несприйняття глибинної суті столітньої боротьби за ідентичність. Але такі розмови корисні, адже світові потрібно постійно пояснювати, що є основою основ нашого буття. По-перше, маніпуляція в тому, що російській мові чи

культури в Україні щось загрожує. По-друге, „мирне життя разом” ускладнив путін ще в 2014 році. По-третє, процес утвердження української мови як державної йде природним шляхом... Те, що в Україні процес дерусифікації прискорився з початком повномасштабного вторгнення, то „заслуга” путіна та його кліки. У згаданій публікації це підтверджується... Звісно, такі матеріали унаочнюють сутність непокараного зла, яке прогресує в Україні з 24 лютого 2022 року. Це – нове втілення „руzzкого міра” в людиноненависницькому вимірі. Але нам, європейцям, робити своє. У нас діє мовний Закон, що став основою для зміцнення державної мови, утвердження її статусу як єдиної державної. Українська виконує функції мови міжетнічного спілкування, є гарантією захисту прав людини для кожного громадянина незалежно від його походження, фактор єдності і національної безпеки країни. Практична реалізація положень закону, особливо в умовах воєнного стану, є критично важливою для забезпечення стійкості держави, місцевих громад, згуртованості українського народу у протидії ворогові. Зміцнюючи фундамент національної ідентичності, ми, з мовою на вустах, зброєю в руках, янголом на плечі, йдемо до Перемоги України». Докладніше:

https://lb.ua/blog/taras_kremin/528197_stiykist_ukrainskoj_identichnosti.htm

1

Мовний омбудсмен нагадав, як онлайн подавати скарги про порушення закону. – Вікторія Андрєєва

Уповноважений із захисту державної мови продовжує приймати звернення про відповідні порушення, зокрема онлайн. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/2022/09/2/250293/>

У Дніпрі запрацювали розмовні клуби з вивчення української мови

У Дніпрі, на двох локаціях – лівому й правому березі, запрацювали розмовні клуби з вивчення української мови. Їх організувало Дніпровське міське об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Шевченка разом з місцевою владою. Викладачі української наразі працюють на волонтерських засадах, однак, ймовірно, у перспективі зможуть отримувати гонорари за свою роботу. Приблизно 30–40% тих, хто хоче вивчати мову, – люди, які приїхали у Дніпро з «гарячих» точок, серед них багато старших жінок та чоловіків. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-kursy-mova-dnipro/32017069.html>

Креативні індустрії

Фотокниги та розмальовані гільзи: Ткаченко в Європі презентував роботи українських митців

Міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко під час відрядження за кордон презентував іноземним колегам вироби українських креативних індустрій та митців. «Міністерці культури ФРН Клаудії Рот, гендиректорці ЮНЕСКО Одрі Азуле, міністерці культури Франції Рімі Абдул-Малак та іншим колегам подарував речі, які яскраво говорять про те, яка в нас творча та талановита країна», – зазначив очільник МКІП. За його словами, серед

презентів були фотокниги, що показують найсильніші кадри та знакові місця України – «Ukrainer. Країна зсередини 2» та «Ukraine from Above», а також футболки Saint Javelin і марки Укрпошти. Крім того, Ткаченко дарував колегам відстріляні гільзи 30 мм з петриківським розписом – твори майстрів з Дніпропетровщини, а також роботи київського художника М. Вайсберга, народжені під час війни. «Бачу реакцію міжнародних друзів і ще більше пишаюся нашими митцями, видавництвами та креативниками», – зазначив міністр. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563820-fotoknigi-ta-rozmalovani-gilzi-tkacenko-u-evropi-prezentuvav-roboti-ukrainskih-mitciv.html>

Абсолютний рекорд: компанія з Дніпра здобула вже третю статуетку MTV Music Video Awards

Cameo FX, компанія із Дніпра, отримала першість у номінації «Найкращі візуальні ефекти» на цьогорічній премії MTV Music Video Awards. Перемогу компанії та Україні принесли Lil Nas X та Jack Harlow зі своїм хітом «Industry Baby», над кліпом якого працювали українські спеціалісти. Для співзасновника Cameo FX С. Машевського це вже третя нагорода MTV VMA за найкращі візуальні ефекти – і це абсолютний рекорд, адже жодна людина чи компанія у світі не отримувала три статуетки в зазначеній категорії. Цього року компанія не лише продовжила роботу, попри воєнний стан, а й об'єднала всю музичну індустрію Лос-Анджелеса проти російської агресії. З перших днів повномасштабного вторгнення всі американські продакшн-компанії та креативні агентства підтримують Україну не лише на словах, а й збираючи мільйонні донати на підтримку ЗСУ. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563487-absolutnij-rekord-kompania-z-dnipra-zdobula-vze-tretu-statuetku-mtv-music-video-awards.html>

Благодійність. Меценатство

«Океан Ельзи» зібрав понад 19 млн гривень для України за три літні місяці. – Поліна Горлач

Гурт «Океан Ельзи» повідомив, що за літо зібрав понад 19 мільйонів гривень для України. Таку суму музиканти збрали з виступів, продажів цифрової музики та партнерських проєктів. «Спрямовуємо допомогу за кількома напрямками: ЗСУ, медикам, лікарням у містах, що наразі знаходяться у відносній близькості до зони бойових дій і приймають звідти пацієнтів, зокрема, постраждалих від ракетних та інших обстрілів дітей, на відновлення культурної спадщини України», – зазначають музиканти в дописі. Докладніше:

<https://suspilne.media/277600-okean-elzi-zibrav-ponad-19-mln-griven-dla-ukraini-za-tri-litni-misaci/>

Харківський гурт «Жадан і Собаки» дасть чотири благодійних концерти у країнах Балтії

Харківський рок-гурт «Жадан і Собаки» в межах благодійного європейського туру на підтримку добровольчого підрозділу «Хартія» 8–11 вересня дасть чотири концерти в Литві, Латвії та Естонії. Виступи заплановано у

Каунасі (Klubas Lemmu, 8 вересня), Ризі (Melnā Piektdiena, 9 вересня), Таллінні (Sveta Vaar, 10 вересня), Вільнюсі (Loftas Festival, 11 вересня). Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563876-harkivskij-gurt-zadan-i-sobaki-dast-cotiri-blagodijnih-koncerti-u-krainah-baltii.html>

Urban Space 500 запустили аукціон картин. Кошти з продажу підуть у волонтерські організації. – Вікторія Кудряшова

Громадський ресторан Urban Space 500 спільно з ГО «Простір 500» запустили аукціон робіт молодих художників. Це роботи митців, створені після повномасштабного вторгнення РФ в Україну, де вони рефлексують на тему війни. 30% вирученої суми спрямують на винагороду авторам, а саме на відшкодування витрат для створення робіт. 70% підуть на обрані разом з митцями волонтерські ініціативи та фонди: «Повернись Живим», благодійний фонд Сергія Притули, АГОВ, МУР, «Ліки help», Rescue now, «Госпітальєри». Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/330089-urban-space-500-zapustili-auktsion-kartin-koshti-z-prodazhu-pidut-u-volonterski-organizatsiyi>

У Луцьку пройде благодійний вечір пам'яті Кузьми Скрябіна

Захід проходитиме 13 вересня в розважальному центрі «Промінь». Виступитиме гурт «Скрябін» та Юрко «Юркеш» Юрченко. Частина коштів буде перераховано на ЗСУ. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/539430-u-lutsku-proyde-blagodiyniy-vechir-pamyati-kuzmi-skryabina>

Фестивалі

Луганський фестиваль української народної іграшки та гри відбувся у Рівному

Всеукраїнський фестиваль української народної іграшки та гри, який зародився на Луганщині, цього року відбувся у місті Рівне. Тут поєдналися традиції Полісся і Слобожанщини. Дійство проходило 4 вересня в «Етносаду». Рівненщина стала домівкою для багатьох жителів Луганської області, зокрема, Северодонецька та Кремінної, тож в організаторів виникла ідея відродити цю культурно-мистецьку ініціативу. Також між письменницькою спільнотою Луганщини та Рівненщини відбувся телеміст. Організаторами свята стали Рівненський обласний центр народної творчості, управління культури та туризму Рівненської ОДА, а також управління культури, національностей, релігій та туризму Луганської ОДА та Кремінська РДА. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/539804-luganskiy-festival-ukrainskoi-narodnoi-igrashki-ta-gri-vidbuvsya-u-rivnomu>

Театр

Луцька театральна майстерня проводить набір на навчання

Луцька театральна майстерня «ДогориДригом» проводить набір на навчання. Заняття почнуться із середини вересня і відбуватимуться у просторі

#КультурнеУКРИТТЯ, в якому можна займатися під час повітряних тривог.
Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/539531-lutska-teatralna-maysternya-provodit-nabir-na-navchannya>

Хореографічне мистецтво

Ковельська студія хореографії «Пірует» успішно виступила у Буковелі
Ковельська студія сучасної хореографії «Пірует» взяла участь у «Буковель-фест», що відбувся у Буковелі 26–28 серпня. Докладніше:

<https://kowel.rayon.in.ua/news/539591-kovelska-studiya-khoreografii-piruet-uspishno-vistupila-u-bukoveli>

Музика

Бахфести в Європі: Ляйпциг, Шаффгаузен, Суми. – Марина Гордієнко
«Цього літа традиційно відбувалися бахівські фестивалі – різного масштабу й по різних містах Європи. Це традиція, така ж певна, як спів колядок на Святвечір. Місцева публіка звикла до подібних фестивалів: має певні вимоги до організації подій, більш чи менш усвідомлені очікування від музикантів. Чи була такою самою й українська публіка на українських Bach-fest'ах? А якщо порівняти досвід проведення фестивалів у Ляйпцигу (Німеччина), Шаффгаузені (Швейцарія) та в Сумах (Україна)?..». Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/10025>

Концерти тижня: куди піти в Україні та світі 1–5 вересня 2022. – Максим Комлев

Про концерти вітчизняних музикантів. Докладніше:

<https://slukh.media/almost-there/concerts-of-the-week-3/>

Українські пісні серпня-2022: Вакарчук та Coldplay, Дорофєєва українською та Джамала. – Пилип Пухарєв

Добірка української музики за серпень. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/4/250304/>

Коли закінчатся війни: 26 нових українських пісень серпня. – Олександр Стасов

До збірки увійшли новинки, які вийшли у серпні. Докладніше:

<https://suspilne.media/277697-koli-zakincatsa-vijni-26-novih-ukrainskih-pisen-serpna/>

«Сьогодні я твій чаклун – я Іван Богун»: слухаємо релізи цього тижня. – Ільків Яна

Про нові треки українських виконавців. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/weekly-music-release7/>

Лилу45 переклала найпопулярніші пісні українською та видала альбом.
– Максим Комлев

До альбому «Труднощі перекладу» увійшло дев'ять українських перекладів найпопулярніших пісень співачки з попередніх російськомовних альбомів. Докладніше:

<https://slukh.media/new-music/lily45-songs-translate/>

Візуальні мистецтва

Українська ілюстраторка потрапила до короткого списку World Illustration Awards 2022

Робота української ілюстраторки Т. Якунової увійшла до короткого списку престижної премії для ілюстраторів World Illustration Awards 2022. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainska-iliustratorka-potrapyla-do-korotko-ho-spysku-world-illustration-awards-2022/>

Куди піти з 5 по 11 вересня. – Настя Попович

Про виставки вітчизняних митців, що експонуються в Україні та за кордоном. Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/kudy-pity-z-5-po-11-veresnya/>

«Чому веселка не вміщується в пащі ведмедя». Українсько-нідерландський мистецький діалог про гідність, свободу і війну. – Костянтин Дорошенко

«З поля битви» – виставкова програма, що поєднала українських і нідерландських митців у Тілбурзі. Кураторка і дослідниця квір-культури М. Вторушина, одна з мільйонів українок, які були змушені покинути власний дім після масованої російської агресії, опинилася у Нідерландах. І, як і більшість її колег, відчула необхідність продовжувати свою практику, аби донести до європейців те, що проживають її співгромадяни. Виставка у SEA Foundation супроводжувалася публічною програмою в LocHal і Музеї Де Понт. У межах проєкту в кінотеатрі Cinecitta було продемонстровано кінострічку Н. Алієва «Додому» про долю розлученої російською анексією Криму кримськотатарської родини. Автор розповідає про цю виставкову програму. Докладніше:

<https://suspilne.media/276798-comu-veselka-ne-vmisuetza-v-pasi-vedmeda-ukrainsko-niderlandskij-misteckij-dialog-pro-gidnist-svobodu-i-vijnu/>

У Львові відкрили виставку херсонських митців

У львівській галереї «Дзига» відкрито виставку «Херсон inside/outside». Це колаборація 27 херсонських митців, які творять в еміграції та окупації. За словами організаторів, ідея виставки з'явилася не відразу і як результат переживань за культурне майбутнє Херсонщини. Виставка є результатом роботи «Майстерні Артivismу», заснованої ГО «Центр культурного розвитку „Тотем”» на початку 2022 року. Митці разом з громадськими активістами розробляли і проводили акції для громади і разом з громадою. Проте з початком війни херсонське творче ком'юніті розділилося на тих, хто залишився в окупованому

місті, і тих, кому вдалося виїхати. Зараз херсонські митці знаходяться в Ірландії, Швейцарії, Литві, Великій Британії, Польщі, Грузії, в українських містах – Львові, Києві, Одесі, Тернополі, Мукачеві. Проте також і в Херсоні. З експозиції легко зрозуміти, хто працює в окупації, а хто – в еміграції. Якщо біля фото митця прапор України і надпис «inside», то ця людина ще досі залишається в Херсоні і творить в окупації, якщо прапор України з підписом «outside», це значить, що людина евакуювалася і працює в Україні, якщо ж прапор іншої країни – то митець виїхав на тимчасове проживання саме туди. В експозиції представлено роботи та історії 27 херсонських митців, серед них – С. Михайлова із серією робіт «Це небо не синє», вишивальниця А. Захаренко, яка вишиває українську сорочку, спостерігаючи з балкона за окупантами, Ю. Данилевська, яка малює щоденник з окупації на білих кахлях, П. Хитрющий, відомий своїми коміксами на колаборантів та окупантів, В. Іванова, яка створила кавуновий, помідоровий та рибний «Камуфляж для Херсону», О. Танасюк, Ю. Пляс, фотограф М. Кльокта та ін. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563617-u-lvovi-vidkrili-vistavku-hersonskih-mitciv.html>

Мешканців Нововолинська запрошують відвідати виставку художників з Харкова

Йдеться про персональну виставку А. та В. Погрібних. Художник працює в стилі архітектурний сентименталізм, а його дружина в стилях неоекспресіонізм та неоімпресіонізм. Докладніше:

<https://ivanychi.rayon.in.ua/news/539671-meshkantsiv-novovolinska-zaproshuyut-vidvidati-vistavku-khudozhnikov-z-kharkova>

«Львів для мене залишився теплим, помаранчевим». (Художниця Ганна Криволап про традицію та сучасність). – Катерина Сліпченко

Мисткиня в інтерв'ю зазначає: «Було життя до 24 лютого та було після. Змінилося багато речей, змінилися погляди на світ. Спочатку я вирішила, що потрібно допомагати, адже працювати я не могла. Тож організувала аукціон у Чорногорії для допомоги Україні. Були представлені твори й місцевих художників, які радо відгукнулися, й українських так само. Кошти ми передали українському посольству, яке тоді уже приймало біженців. Також у мене була виставка у художньому музеї Чорногорії. Замість картин ми розмістили там тексти, меседжі, які дуже гостро висвітлювали ті події, які відбуваються в Україні. Виставка називалась „Чи далеко від нас Україна, чи близька нам Україна”... Зараз я роблю серію робіт, які пов'язані з моїм переживанням того, що відбувається з українцями. Це портрети людей, які зараз на передовій, які героїчно захищають країну. Декого з них уже немає, на жаль. Ці портрети мають стати зрізом часу, щоб він залишився як пам'ять після нашої перемоги. Щоб зафіксувати на полотнах людей, які віддають життя за нашу країну... Думаю, що проблемою номер один є відсутність державного музею сучасного мистецтва. Для такої великої країни як Україна, не мати музею сучасного мистецтва неможливо. У нас дуже багато цікавих напрямів, цікавих художників, а музею немає... Приватний музей сучасного мистецтва – це добре, але

державний є зовсім іншим рівнем. Звичайно, виставки можуть існувати як приватна ініціатива, але я вважаю, що має цим займатись держава». Докладніше:

https://zaxid.net/lviv_dlya_mene_zalishivsy_a_teplym_pomaranchevim_n15489

74

«Однієї смерті вже д***я». Гамлет Зіньківський розповів про обстріли міста і власну творчість під час війни. – Ірина Гамалій

Г. Зіньківський – харківський художник, відомий своїм стріт-артом. Митець розповідає про те, як живе Харків під постійними обстрілами. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/09/02/528211_odniei_smerti_vzhe_dya_gamlet.htm

1

Кіномистецтво. Кінопрокат

Стартував прийом документів на здобуття грантів президента у галузі кіно на 2023 рік

В Україні з 1 вересня стартував прийом документів на здобуття грантів президента у галузі кінематографії на 2023 рік. Докладніше:

<https://detector.media/community/article/202465/2022-09-02-startuvav-pryyom-dokumentiv-na-zdobuttya-grantiv-prezydenta-u-galuzi-kino-na-2023-rik/>

На відбір премії «Оскар» відправлять лише один український фільм. – Вікторія Андрєєва

У категорії «Найкращий міжнародний повнометражний фільм» від України братиме участь стрічка «Клондайк». Її авторкою є Марина Ер Горбач. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/2022/09/4/250311/>

Стрічка Зази Буадзе «Мати Апостолів» отримала три нагороди на кінофестивалі в Швеції

Українська воєнна драма «Мати Апостолів» режисера З. Буадзе отримала три нагороди на кінофестивалі Västerås Filmfestival у Швеції. Стрічка перемогла в номінаціях «Найкращий міжнародний художній фільм», «Найкращий режисер міжнародного художнього фільму» та «Найкращий сценарій міжнародного художнього фільму». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202522/2022-09-05-strichka-zazy-buadze-maty-apostoliv-otrymala-try-nagorody-na-kinofestyvali-v-shvetsii/>

Український кінокритик став членом журі «Золотого глобуса». – Поліна Горлач

1 вересня український кінокритик Д. Десятерик у фейсбуці поінформував, що отримав лист президентки Голлівудської асоціації іноземної преси (Hollywood Foreign Press Association) Гелен Гоен та став одним з членів журі 80-го «Золотого глобуса». «Судячи з усього, я буду серед перших українців/ок, хто голосуватиме в цій премії. Окреме вітання тим, хто прокатив

мене на виборах у новий склад Українського Оскарівського комітету», – зазначив він у дописі. Докладніше:

<https://suspilne.media/277542-ukrainskij-kinokritik-vperse-bude-v-zurizolotogo-globusa/>

Україна просуватиме п'ять фільмів за кордоном – допоможуть Швеція й Німеччина

Український інститут цього року в рамках програми proMOTION забезпечить просування п'яти українських стрічок за кордоном у повному обсязі попри відсутність державного фінансування. «Завдяки налагодженню співпраці з міжнародними фондами кожен фільм отримає фінансування на суму до 300 тис. грн. Меморандуми про співпрацю вже підписано з Göteborg Film Fund/Göteborg Film Festival (Швеція) та German Films (Німеччина)», – поінформували в Українському інституті. Навесні було проведено конкурс на участь у програмі proMOTION 2022 та визначено п'ять переможців. Ними стали фільми з високим міжнародним потенціалом: «Залізна сотня» режисерки Ю. Гонтарук, «Люксембург, Люксембург» А. Лукіча, «Між небом та горами» Д. Гришка, «Памфір» Д. Сухолиткого-Собчука та «Я і Фелікс» І. Цілик. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563122-ukraina-prosuvatime-pat-filmiv-za-kordonom-dopomozut-svecia-j-nimeccina.html>

«Ми дерлись вгору». (Продюсерка Олександра Костіна про те, що робить продюсер та як знімати кіно у Карпатах). – Катерина Сліпченко

Менше ніж за три місяці фільм Д. Сухолиткого-Собчука «Памфір» було відібрано до фестивалів та презентовано в Карлових Варах (Чехія), Трансильванії (Румунія), Мельбурні (Австралія), Страсбурзі та Ла-Рошель (Франція), Вроцлаві (Польща), незабаром очікуються покази в Гамбурзі та Берліні (Німеччина), Лондоні (Велика Британія). Окрім того, автор фільму отримав нагороди за найкращий сценарій від Dunav Film Fest, та режисерську роботу від European Film Festival Palić. Виконавець головної ролі О. Яцентюк отримав нагороду за найкраще виконання головної ролі від фестивалю в Сантьяго де Чилі. Продюсерку О. Костіну (BOSONFILM) відібрали як одного з 5-ти українських продюсерів, які візьмуть участь у індустрійній секції кінофестивалю в Сан-Себастьяні (Іспанія). Вона в інтерв'ю розповідає про таємниці успіху картини та про особливості її роботи. Докладніше:

https://zaxid.net/film_pamfir_intervyu_z_prodyuserkoyu_oleksandroyu_kostinoyu_n1549026

Kharkiv MeetDocs представив постер і перший фільм національного конкурсу

Кінофестиваль Kharkiv MeetDocs відбудеться у Києві 1–6 жовтня в гібридному форматі. Символом цьогорічного кінофоруму стане пам'ятник Т. Шевченку в Харкові. «Так само, як українці бережуть культурну спадщину від російських атак, так і ми прагнемо вберегти українське кіно, інструмент культурного спротиву», – кажуть організатори. Наразі Kharkiv MeetDocs вже

оголосив перший фільм, що братиме участь у національному конкурсі. Це «День українського добровольця» режисера В. Тихого. До створення кінокартини долучилися польський продюсер Каміль Рутковський та команда Black Photon. До того, щоб фестиваль відбувся, допомагає низка партнерів, зокрема Odesa International Film Festival, Film.UA Group та Ukrainian Film School. Учасників конкурсу Pitching об'єднає польська онлайн-платформа – Pitch the Doc. Онлайн-кінотеатр Megogo покаже добірку найкращих фестивальных фільмів Kharkiv MeetDocs. Також серед партнерів цього річного фестивалю – Human Rights Film Festival Berlin, B2B Doc – Baltic to Black Sea Documentary Network, кінотеатр «Жовтень». Одним із медіапартнерів Kharkiv MeetDocs виступить «Детектор медіа». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202499/2022-09-03-kharkiv-meetdocs-predstavyyv-poster-i-pershyu-film-natsionalnogo-konkursu/>

Віра в кіно: рецензія на український воєнний екшн «Снайпер. Білий ворон». – Віра Сивачук

24 серпня в український прокат вийшов воєнний екшн М. Бушана «Снайпер. Білий ворон». Фільм засновано на реальній історії екопоселенця й учителя з Горлівки, який після окупації рідного міста в 2014-му записався в добровольчий батальйон і став снайпером. Фактично це перша повноцінна українська прем'єра від початку війни. Наведено відгук на стрічку кінокритикині В. Сивачук. Докладніше:

<https://suspihne.media/276806-vira-v-kino-recenzia-na-ukrainskij-voennij-eksn-snajper-bilij-voron/>

Лариса Кадочникова, яка сміється в обличчя війні. – Олена Коркодим

Д. Томашпольський зняв незалежний фільм про знакову акторку й культурних діячів, які тримають небо над Києвом, – «Лариса Кадочникова. Війна». Наведено відгук на стрічку, прем'єра якої відбулася в київському Будинку кіно. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/202494/2022-09-03-larysa-kadochnykova-yaka-smietsyv-oblychhya-viyni/>

«Мрії дітей міста Марії». Як діти з Маріуполя знімають фільм з українськими режисерами. – Анастасія Ампілогова

Від 23 серпня тривав благодійний кінотабір для дітей, які пережили окупацію в Маріуполі. Під наглядом професійних кураторів Ukrainian Film School вони знімали власний короткометражний фільм. Герої проекту – діти віком від 8 до 15 років. Це вже друга «зміна» проекту благодійних Кіноканікул – першими участь у кінотаборі взяли діти з деокупованих територій на Київщині. Разом з викладачами-практиками 14 учасників створювали сценарій, підбирали локації, реквізит, костюми і працювали з камерою. «Мрії дітей міста Марії» – документальний фільм, в якому діти діляться своїми історіями та розповідають, про що мріяли раніше і про що мріють зараз. Режисером-постановником стрічки став Т. Ткаченко – куратор режисерського курсу кіношколи та автор кінохітів «Чорний ворон» та «Гніздо горлиці». Оператором-постановником – випускник

та викладач кіношколи Є. Васильченко («Доброволець»). Прем'єра стрічки відбулася 4 вересня. Докладніше:

<https://bit.ua/2022/09/mriyi-ditej-mista-mariyi-yak-dity-z-mariupolya-znimayut-film-z-ukrayinskymy-rezhyseramy/>

«Дев'ять життів»: ідеальна документалка про війну під час війни. – Гала Складівська

22 серпня на різних українських ресурсах, серед яких «НВ», 24 канал, Sweet.tw, почали показ документального циклу про війну під загальною назвою «А потім прийшли „братя”», створеного Об'єднанням українських продюсерів. Він складається з чотирьох документальних фільмів: «Маріуполь. Невтрачена надія», «Вокзал надії», «Втрачений дім» та «Дев'ять життів». Наведено відгук на останній з них. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/202472/2022-09-02-devyat-zhyttiv-idealna-dokumentalka-pro-viynu-pid-chas-viyny/>

Прем'єри осені 2022: новинки українського кіно, які виходять в умовах війни

Фільми «Я працюю на цвинтарі» О. Тараненка, «Магда» Д. Соболева, «Максим Оса» М. Латика та «Клондайк» Марини Ер Горбач – 4 українські прем'єри, що виходять цієї осені в кінотеатрах країни. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/prem-iery-oseni-2022-novynky-kino/>

Фільм «Клондайк» вийде в кінопрокат 3 листопада (трейлер)

Від 3 листопада у всеукраїнський прокат виходить драма Марини Ер Горбач «Клондайк» про події війни на Донбасі та подружжя, яке чекає народження дитини, мешкаючи поблизу місця збиття літака рейсу МН17 – представлено офіційний трейлер стрічки. Рейтинг кінокартини спільного виробництва України й Туреччини на платформі IMDb становить 7,3, а на сайті Rotten Tomatoes – 95% зі здебільшого схвальними відгуками міжнародної преси (Variety, Screen International, RogerEbert.com, Cineuropa). Видання Vox віднесло «Клондайк» у список фільмів, які цього року стануть найбільш обговорюваними. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-klondaik-treiler/>

Вийшов тизер фільму про людей, які рятували життя в містах Київщини

Вийшов тизер картини «Область героїв». Стрічку знято за підтримки Київської ОВА на основі реальних подій. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563665-vijsov-tizer-filmu-pro-ludej-aki-ratuvali-zitta-v-mistah-kiivsini.html>

Література. Книговидання

Українські індивідавіництва матимуть окремий стенд у Франкфурті

Українські індивідавіництва ist publishing, «Довженко-Центр», «Родовід», «Артбук», Booksha, MOKSOP та Understructures матимуть колективний стенд під час Франкфуртської книжкової виставки. Стенд буде в «Артбук секції».

Також на ярмарку зі своїми стендами будуть Мистецький арсенал та Український інститут книги. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainski-indivydavnyststva-matymut-okremyj-stend-u-frankfurti/>

У Швеції виходить друком 90-сторінкове есе Оксани Забужко

Шведське видавництво Norstedts першим опублікує нову книжку О. Забужко «Найдовша подорож». «23 лютого 2022 року письменниця О. Забужко збирає невелику сумку, щоб вирушити у свій перший після пандемії книжковий тур. Наповнення сумки мінімальне, адже вона повернеться до Києва вже після вихідних. Комп'ютер може залишитися вдома, вона все одно не встигне нічого написати. Не минуло й доби, як росія вторглася в Україну. У „Найдовшій з подорожей” О. Забужко зображує цей гострий стан втечі та вигнання, а також роки після окупації Криму у 2014 році, тридцять років після розпаду Радянського Союзу та довгу історію України. Вона називає текст „монологом, спрямованим на колективний Захід”», – ідеться в анотації. Книжка, окрім української та шведської, вийде італійською (видавництво Einaudi), німецькою (видавництво Droschl), норвезькою (видавництво Kagge) та польською мовами (видавництво Agora). Видання українською мовою має вийти наприкінці вересня цього року у видавництві «Комора». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-shvetsii-vykhodyt-druk-90-storinkove-ese-oksany-zabuzhko/>

Літературна премія імені Коцюбинського: у Вінниці назвали переможців у п'яти номінаціях

Визначено переможців Всеукраїнської літературної премії ім. М. Коцюбинського у 5 номінаціях. Свої нагороди вони отримають 16 вересня у музеї М. Коцюбинського у Вінниці. Так, у номінації «Художня проза» кращим визнано твір «Мисливці за градами» письменника з Білої Церкви А. Кириченка. У номінації «Поезія» перемогла збірка вінничанки Р. Мельничук «Кармічна любов». Серед науково-популярної літератури визнано кращою книгу рівненського професора Я. Поліщука «Краса у дзеркалах буття. Постать М. Коцюбинського в українській літературі». Переможцем премії у номінації «Дитяча література» стала «Книжечка нова про старі дива» О. Височанського з Вінниччини, а кращим художнім перекладом серед поданих на здобуття премії стала робота волинянина М. Мартинюка, який переклав з чеської поезію Броніслави Волкової «Вітер на колінах». Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3564750-literaturna-premia-imeni-kocubinskogo-u-vinnici-nazvali-peremozcv-u-pati-nominaciah.html>

У Києві запрацює книгарня видавництва Vivat

Видавництво Vivat у вересні відкриє першу книгарню-кав'ярню в Києві, на вул. Сагайдачного. Керівник роздрібної мережі Vivat Р. Онощенко розповів, що відкриттю книгарні посприяла підтримка видавців на законодавчому рівні, зокрема законопроект № 6287 про стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження. Окрім того, поштовх дали

фундаментальні зміни у свідомості людей. «Відтак тепер українці проявляють ще більше свою громадянську позицію та починають цікавитися творами саме українських авторів. І саме книгарні можуть посприяти розвитку української ідентичності серед тих, хто раніше про це навіть не задумувався», – додав він. У книгарні будуть як книжки Vivat, так й інших видавництв: «Одна з наших цілей – створити вітрину бестселерів провідних українських видавництв на підтвердження тези про те, що читати – модно». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-kyievi-zapratsiuiie-persha-knyharnia-vydavnytstva-vivat/>

В Україні з'явиться відеожурнал про літературу пам'яті Володимира Панченка

В Україні з'явиться новий літературний ресурс «Критичний Панч», присвячений пам'яті літературознавця і критика, засновника видання «ЛітАкцент» В. Панченка. Проєкт створюватимуть викладачі кафедри літературознавства «Кієво-Могилянської Академії» разом із видавництвами «Темпора» та «Смолоскип». Журнал відеокритики «Критичний Панч» має на меті давати фахову оцінку літературним текстам та активізувати літературні процеси в Україні. Ресурс публікуватиме як рецензії, так і огляди. Докладніше:

<https://chytomo.com/105399-2/>

Ukraïner презентує дві нові книжки-мандрівки Україною. – Юлія Дутка

Обидві книжки створено власним видавництвом Ukraïner і надруковано в Харкові. Презентація відбудеться у столиці 10 вересня. «„Ukraïner. Країна зсередини 2” – це результат другої серії експедицій Україною у 2019 – 2021 роках. Ми зібрали історії з різних куточків країни напередодні російського вторгнення. Деякі з цих розповідей уже стали архівними й збережені лише на сторінках книжки», – розповідають в Ukraïner. На жаль, деякі з пам'яток і подій залишилися тільки в таких архівах, як от: храм у Маріуполі, оздоблений петриківським розписом; яскраві мурали в мирному Сєверодонецьку; вистава херсонського театру в лісі просто неба. Цю мандрівку поки можна здійснити тільки віртуально. Ukraine from above – англomовна фотокнига про Україну з висоти пташиного лету, яка покаже нашу країну світові в усій її красі, неспотвореній російськими снарядами. У ній і різноманіття природи, й урбаністичні пейзажі. Докладніше:

<https://tyktor.media/novyny/dvi-novi-knyzhky-mandrivky-ukrainoiu-ukrainer/>

Музейна справа

У Рівному розгорнули проєкт з оцифрування музейних колекцій

«Отримали грант Українського культурного фонду „Створення апаратно-програмного комплексу для обліку музейних предметів у електронній формі”, який дозволив нам активніше застосовувати цифрові технології, зокрема, оцифрувати деякі із майже 140 тисяч музейних предметів різних колекцій. До речі, серед них – Почаївське „Євангеліє або благовістя богодухновенних євангелістів” 1780 року, яке вважається найбільшим українським стародруком. Його висота понад пів метра, ширина – 34, а товщина – 9 см», – розповів

директор Рівненського обласного краєзнавчого музею О. Булига. За його словами, відтепер ця та інші особливо цінні та оригінальні пам'ятки книгодрукарства можна «погортати» на сайті музею, де розмістили оцифровані давні видання. Зараз рівненські музейники беруть участь у грантових проєктах для отримання необхідного обладнання. Так, вже укладено угоду з Museum Berlin-Karlshorst про допомогу в оцифруванні музейної колекції та облікової документації. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3564655-u-rivnomu-rozgornuli-proekt-z-ocifruvanna-muzejnih-kolekcij.html>

Охорона культурної спадщини

Унаслідок війни в Україні зазнали пошкоджень вже 500 об'єктів культурної спадщини – Ткаченко

В Україні вже 500 об'єктів культурної спадщини зазнали пошкоджень або було повністю зруйновано внаслідок війни. Про це повідомив міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко в ефірі телемарафону. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3564283-unaslidok-vijni-v-ukraini-zaznali-poskodzen-vze-500-obektiv-kulturnoi-spadsini-tkacenko.html>

Археологи знайшли у печері на Тернопільщині фрагменти посуду XVII століття

«Попри складну ситуацію, спричинену війною з російським агресором, ми продовжуємо планові археологічні обстеження нашого регіону. Так, оглядаючи печеру поблизу Мельниці-Подільської, ми виявили досить інтригуючі знахідки. На долівці одного із лабіринтів печери знайшли фрагменти глиняного посуду, який датується XVII століттям. Цікавими для подальших досліджень є давні настінні написи», – розповів керівник археологічної експедиції, директор Борщівського краєзнавчого музею М. Сохацький. Печеру дослідники внесли до переліку важливих археологічних пам'яток Тернопільщини. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563177-arheologi-znajšli-u-peceri-na-ternopilsini-fragmenti-posudu-xvii-stolitta.html>

Бібліотечна справа. Читання

У Запоріжжі відкрили першу в місті інклюзивну бібліотеку. – Марина Конопльова

У Запоріжжі відкрили першу в місті читальню з інклюзивним спрямуванням. На її реконструкцію з міського бюджету виділили 2,3 млн грн. Бібліотека була готова до відкриття ще у лютому 2022 року, але через повномасштабну війну відкриття довелося відкласти. Простір бібліотеки облаштували із врахуванням потреб людей з інвалідністю. Витримано всі вимоги щодо архітектурної безбар'єрності і доступності. Зазначається, що враховано потреби кожної людини – з порушеннями опорно-рухового апарату, з вадами зору, для мам із дитиною у дитячому візочку. Також облаштовано

пандус, вбиральню, проходи для зручності пересування читачів на візках, тактильні смужки та позначення шрифтом Брайля для людей зі слабким зором. На вході розташовано мнемосхему – тактильний план приміщення бібліотеки, налаштовано систему для автоматичного відкриття дверей за допомогою сенсору, встановлено кнопку виклику персоналу. З'явилися також вже традиційні «бібліосхованки», зона для малюків – ігро-гоом з ляльковим театром, зона коворкінгу. Дотримано також новий підхід до формування книжкового фонду. Бібліотечний фонд поповнили 46 екземплярів книг зі шрифтом Брайля та 67 книг великим шрифтом для людей зі слабким зором. Це українська та світова класика, сучасні та зарубіжні автори. Також у закладі працює сервіс Е-книга та доставка книг на замовлення. Усі послуги надаються безкоштовно. Усі читачі можуть вільно користуватися мережею Інтернет. Джерело:

<https://shotam.info/u-zaporizhzhiv-vidkryly-pershu-v-misti-inkliuzyvnu-biblioteku/>

У Рівному пройде акція читання балад і романсів Адама Міцкевича

У Рівному в рамках польського проєкту «Narodowe Czytanie» 3 вересня пройшла акція читання балад і романсів Адама Міцкевича. У програмі: представлення відеопроєкту «Відомі рівняни читають «Балади і романси» Адама Міцкевича»; читання творів Міцкевича наживо; відкриті лекції від знаних літературознавців Я. Поліщука та І. Захарчук про польський романтизм, роль Міцкевича у літературному процесі, зв'язки поета з Україною; виставка прижиттєвих видань Міцкевича з фондів рідкісних і цінних книг бібліотеки; поетичний челендж «Балад і романсів» Міцкевича. Організатор: КЗ «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» Рівненської облради. Співорганізатор: ГО «Культурно-просвітницький центр імені Томаша Оскара Сосновського». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/539353-u-rivnomu-proyde-aktsiya-chitannya-balad-i-romansiv-adama-mitskevicha>

Видавці передали вже 1 млн примірників для переселенців

За майже півроку вітчизняні видавці безкоштовно передали у межах акції «Українським дітям – українську книгу!» майже 1 млн примірників друкованої продукції. Книжки передавали на склади корпоративних підприємств АТ «ДАК «Укрвидавполіграфія». Звідти видання відправляються по містах України та Європи. Докладніше:

<https://chytomo.com/vydavtsi-peredaly-vzhe-1-mln-prymirnykiv-dlia-pereselentsiv/>

Релігія

Митрополит Київський Епіфаній вперше прибув до Греції у якості предстоятеля церкви. – Заза Пауалішвілі

Предстоятель ПЦУ Митрополит Київський і всієї України Епіфаній прибув у Грецію як глава автокефальної Церкви. Автор зазначає, що це ще один крок до визнання ПЦУ світовим православ'ям. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/09/03/528287_mitropolit_kiivskiy_epifaniy.html

Речник ПЦУ: «Сподіваємося, що Асамблея ВРЦ зможе знайти слова та дії, щоб бути свідками правди»

ПЦУ вперше офіційно представлено на Асамблеї Всесвітньої Ради Церков. Поки що як спостерігачі, але процес набуття повноцінного членства вже розпочато. Виступ архієпископа Євстратія (Зорі) на засіданні Асамблеї Всесвітньої Ради Церков поширила 2 вересня пресслужба ПЦУ. Докладніше:

https://risu.ua/rechnik-pcu-spodivayemosya-shcho-asambleya-vrc-zmozhe-znajti-slova-ta-diyi-shchob-buti-svidkami-pravdi_n131981

Архієпископ Євстратій (Зоря) на пресконференції у Німеччині розставив всі крапки у питанні відносин ПЦУ з РПЦ і УПЦ МП. – ДФУ

Під час пресконференції 2 вересня на 11-й Асамблеї Всесвітньої Ради Церков у Карлсруе архієпископ Чернігівський Євстратій висловив бажання Православної церкви України стати повноправним членом двох міжхристиянських організацій – Всесвітньої Ради Церков і Конференції європейських церков. Він також наголосив, що в ПЦУ сподіваються, що на їхні заявки буде позитивна відповідь і прокоментував діалог із РПЦ. Євстратій пояснив, що жодного контакту чи зустрічі із РПЦ не було. «Якщо вони хочуть щось сказати українцям, ми готові слухати і говорити. Але якщо вони знову хочуть говорити проросійську пропаганду, те, що ми чуємо щодня з російських ЗМІ, нам це не потрібно. Якщо в них є ще щось християнське і шире, то ми готові їм піти назустріч». Євстратій, відповідаючи на запитання щодо присутності делегації російської Церкви, підкреслив, що «не нам вирішувати, хто буде тут. російська Церква є членом Всесвітньої Ради Церков і від неї залежить їхня присутність тут. Проте мені подобається той факт, що їм доводиться переживати, слухаючи все, що про них говорять, як, наприклад, те, що президент Німеччини сказав кілька днів тому». «Ми пробували знову і знову. Але непросто почати діалог з тим, хто повністю відкидає твоє право на існування. РПЦ ставиться до нашої Церкви – а нас мільйони – так, ніби ми не християни, ніби ми навіть не хрещені. Тому що ми, як ніхто інший, є загрозою їхній мрії знову стати імперією. Ми готові до діалогу. Але не слухати їхньої пропаганди», – підкреслив архієпископ Чернігівський. «Росія не є вільною країною. Їхня Церква, як юридична особа, знаходиться під повним контролем і тиском влади. Якщо влада їм щось дозволить, вони це зроблять. Якщо ні, цього не станеться», – зазначив він. Стосовно зустрічі з делегацією Церкви України під керівництвом митрополита Онуфрія він наголосив, що «я досі не знав, що вони мають серйозне представництво. Тут є професор. Я представляю свою Церкву. Я не знаю, що представляє професор від Церкви митрополита Онуфрія», – зауважив Євстратій. Він також підкреслив, що ця Церква відповіла на їхні заклики до діалогу з трьома умовами. «По-перше, визнати, що у нас немає автокефальної Церкви, по-друге, що ми не є єпископами, і по-третє, визнати, що вони вирішуватимуть про наступний порядок». Архієпископ додав, що, за його оцінками, в московському патріархаті є багато тих, хто не вірить офіційній пропаганді, і що деякі священники можуть підвищити свій голос, але

«на жаль, ми не бачимо реального опору цій агресивній і невиправданій поведінці росії в Україні». Докладніше:

https://risu.ua/arhiyepiskop-yevstratij-zorya-na-preskonferenciyi-u-nimechchini-rozstaviv-vsi-krapki-u-pitanni-vidnosin-pcu-z-rpc-i-upc-mp_n131984

УГКЦ була представлена на міжнародній конференції у Празі, присвяченій Україні

У столиці Чехії Празі пройшла 26-та міжнародна конференція «Forum 2000». Головною її темою було присвячено Україні. З благословення Блаженнішого Святослава, участь у заході взяв голова Комісії УГКЦ з міжконфесійних та міжрелігійних відносин о. Ігор Шабан. Під час панельної дискусії він розповів, чим живе Церква та її вірні в цей час в Україні. Докладніше:

https://risu.ua/ugkc-bula-predstavlena-na-mizhnarodnij-konferenciyi-uprazi-prisvyachenij-ukrayini_n131987

Головний рабин України Моше Реуєн Асман попросив президента Ізраїлю збільшити допомогу Україні

Рабин Моше Реуєн Асман зустрівся з президентом Ізраїлю Іцхаком Герцогом та головою Сіоністського конгресу Яковом Хагоєлем. Рабин розповів Герцогу, чому для Ізраїлю важливо допомагати Україні. Асман також переконав президента єврейської держави збільшити масштаби допомоги українській стороні. Докладніше:

https://risu.ua/golovnij-rabin-ukrayini-moshe-reuven-asman-poprosiv-prezidenta-izrayilyu-zbilshiti-dopomogu-ukrayini_n131982

Мер Полтави вилучив з порядку денного сесії питання про заборону УПЦ МП. – «Полтавщина»

31 серпня Полтавський міський голова О. Мамай підписав розпорядження про скликання 16-ї сесії Полтавської міськради. 97-м питанням був проєкт рішення «Про звернення депутатів Полтавської міської ради до президента України та Верховної Ради України щодо заборони діяльності Української православної церкви московського патріархату на території України», який ініціювала депутатка від «Європейської Солідарності» О. Дрюк. 1 вересня це питання було вилучено із загального переліку та замінено на внесення змін до рішення про утворення старостатів від 29 січня 2021 року. Докладніше:

https://risu.ua/mer-poltavi-viluchichiv-z-poryadku-dennogo-sesiyi-pitannya--pro-zaboronu-upc-mp_n131960

«Гнана Церква»: У Вознесенській та Білоцерківській єпархіях УПЦ МП освячено нові храми

Керуючий справами УПЦ митрополит Бориспільський і Броварський Антоній освятив храм в ім'я святого пророка Давида у місті Первомайськ Вознесенської єпархії. Митрополит Білоцерківський і Богуславський Августин звершив чин освячення храму в ім'я святого благовірного князя Олександра Невського у селищі Рокитне. Докладніше:

https://risu.ua/gnana-cerkva-u-voznenskiy-ta-bilocerkivskij-yeparhiyah-upc-mp-osvyacheno-novi-hrami_n132004

Окупанти обстріляли церкву на Херсонщині

На Херсонщині внаслідок ворожого обстрілу у селі Новопавлівка майже повністю зруйновано місцеву церкву. Докладніше:

https://risu.ua/okupanti-obstrilyali-cerkvu-na-hersonshchini_n131975

Священника УПЦ МП, який зливав росії дані про ЗСУ в Северодонецьку, судитимуть

Прокурори Лисичанської окружної прокуратури Луганської області направили до суду обвинувальний акт стосовно інформатора ворожих військ – священника УПЦ МП. Колаборантом виявився протоєрей Андрій Павленко. Докладніше:

https://risu.ua/svyashchenika-upc-mp-yakij-zlivav-rosiyi-dani-pro-zsu-v-syevyerodonecku-suditimut_n131989

СБУ проведе розмову із священником УПЦ МП, який війну називає «спецоперацією». – «Полтавщина»

Працівники СБУ проведуть розмову з настоятелем Свято-Миколаївського собору УПЦ МП у Горішніх Плавнях – 65-річним батьком п'ятнадцятьох дітей Григорієм Голиком, щоби зрозуміти його мотиви й погляди на війну. Священнослужитель переконаний, що в Україні понад пів року триває не війна, а «спецоперація». Таку заяву священник зробив матері загиблого Героя М. Щерби. Докладніше:

https://risu.ua/sbu-provede-rozmovu-iz-svyashchenikom-upc-mp-yakij-vijnu-nazivaye-specoperaciyeu_n131995

У Ленінградській області до прихованої мобілізації долучилася РПЦ. – «Цензор.НЕТ»

У росії триває кампанія з прихованої мобілізації. росіян закликають на війну з Україною оголошеннями в дитячих садочках, церквах та автобусах. Фото листівок, за допомогою яких росіян закликають на війну, публікує російське опозиційне видання «Грани». У Ленінградській області до прихованої мобілізації долучилася РПЦ. Докладніше:

https://risu.ua/u-leningradskij-rf-oblasti-do-prihovanoyi-mobilizaciyi-doluchilasya-rpc_n131992

Міжнародне співробітництво

У заповіднику «Гобустан» в Азербайджані запрацював україномовний аудіогід. – Наталка Лотоцька

У межах ініціативи О. Зеленської у державному історико-художньому заповіднику «Гобустан» в Азербайджані запрацював україномовний аудіогід. Проект реалізовано за безпосередньої участі Почесного консула України в м. Шемахи Мехралі Гасимова. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/09/03/528293_zapovidniku_gobustan.html

Підтримка України у світі

У Швеції кошти з продажу поетичної антології віддають на благодійну акцію Жадана

У Швеції видали антологію поезії «Dikter», надлишки від продажу якої підуть на благодійну акцію українського поета С. Жадана в Харкові. Інформацію про неї розміщено на сайті видавництва Bokförlaget Korpen. У виданні представлено 102 поети з різних країн світу. Зокрема це: Катрін Аскан (Німеччина), Світлана Карсян (Румунія), Ліна Екдаль (Швеція), Гелена Ерікссон (Швеція), Джіла Моссед (Швеція), Йоран Грейдер (Швеція), Гуннар Д. Ханссон (Швеція), Віолетта Грег (Польща), Ярослав Міколаєвський (Польща), Техіла Хакімі (Ізраїль), Вольга Хапеева (Білорусь), Дмитро Плакс (Білорусь), Ілля Камінський (США), Стейнар Опстад (Норвегія) та ін. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-shvetsii-koshty-z-prodazhu-poetychnoi-antolohii-viddaiut-na-blahodijnu-aktsiiu-zhadana/>

Японська поетеса ініціювала міжнародний проєкт, присвячений Україні

Поетеса Мадока Маїдзумі з Кіото здійснила унікальний міжнародний проєкт, присвячений Україні – «Haiku for peace». Про це повідомив посол України в Японії С. Корсунський. «Автори хайку з 50 країн світу 16 мовами написали вірші, присвячені Україні», – зазначив дипломат. Він також розповів, що Маїдзумі дуже вразили твори української поетеси В. Симонової з Харкова, яка написала низку віршів, фактично перебуваючи під щоденними обстрілами. «У Симонової більше 600 хайку, і Маїдзумі вирішила видати у Японії її книгу. Ми будемо активно сприяти цьому проєкту», – запевнив посол. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3564701-aponska-poetesa-iniciuvala-miznarodnij-proekt-prisvacenij-ukraini.html>

Львівщину відвідала акторка, яка грала у фільмах «Мумія» та «Мисливці за розумом». – Северин Трач

В Україну все частіше навідуються світові зірки. Зокрема, на Львівщину завітала зірка фільму «Мумія» Патрісія Веласкес. Також з нею були співзасновниця організації CORE Ен Лі та акторка Солейл Мун Фрай. Вони приїздили у Стебник, що неподалік від Дрогобича. У місті планують облаштувати 32 квартири для тих, хто втратив домівки через війну. Гроші для побудови гуртожитків у розмірі 100 тис. грн надала організація Core Response, яку заснувала Енн Лі разом з зіркою кіно Шоном Пенном. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/aktorka-filmiv-mumiya-mislivtsi-za-rozumom-patrisiya-velaskes_n2150219

Знадобилося кілька тижнів, щоби усвідомити побачене, – Честейн про враження від візиту в Україну. – Наталія Гулій

Джессіка Честейн, зірка фільму «Очі Таммі Фей», приїхала у нашу країну майже місяць тому, 7 серпня. Тоді вона зустрілася з президентом України В. Зеленським та власними очима побачила наслідки звірств російських окупантів на Київщині. Майже через місяць акторка вперше висловилася про Україну. За її словами, ці кілька тижнів знадобилося для того, аби усвідомити побачене.

Найбільше Честейн вразила дитяча лікарня «Охматдит», де вона мала змогу поспілкуватися з онкохворими дітками та сім'єю, яка постраждала від війни в Ірпені. За словами голлівудської актриси, в Україні відбувається величезна гуманітарна криза. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/dzhesikka-chesteyn-rozpovila-pro-vrazhennya-vid-poyizdki-ukrayinu_n2149292

Red Hot Chili Peppers під час концерту підняли прапор України

У Маямі під час концерту соліст відомого американського гурту Red Hot Chili Peppers Ентоні Кідіс вийшов на сцену з українським прапором на знак підтримки України на тлі агресії росії. Відповідну світлину з концерту гурт опублікував у фейсбуці. «Любимо Україну», – йдеться у дописі. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3563136-red-hot-chili-peppers-pid-cas-koncertu-pidnali-prapor-ukraini.html>

***

Громадський простір наповнюється змістом: як працює бібліотека Амстердама. – Катерина Носко

Бібліотеки змінюються. Навіть під час повномасштабного вторгнення в Україну обговорюють нові проекти, й одним із таких є ревіталізація публічної бібліотеки для дорослих у Львові, до якої у квітні 2022 року приєдналася команда видавництва ist publishing (Харків-Київ-Хмельницький). Бо саме зараз час для створення нових просторів, здатних об'єднувати людей навколо культури та мистецтва. Для цього у межах програми мобільності, яка здійснюється завдяки фінансовій програмі Європейського Союзу EU4CULTURE, видавчиня ist publishing К. Носко поїхала у Нідерланди, щоб дослідити публічні бібліотеки та відвідала 10 таких просторів в Амстердамі й Гаазі. Про одну із них, публічну міську бібліотеку ОВА, вона і розповідає. Докладніше:

<https://chytomo.com/hromadskyj-prostir-napovniuietsia-zmistom-iaak-pratsiuie-biblioteka-amsterdamu/>

Майже третина російських музикантів емігрували або не виступають. – Поліна Горлач

До 30% російських музикантів виїхали з рф або ж перестали виступати. Про це повідомляють російські ЗМІ з посиланням на дані «МТС Ентертейнмент», що керує великими квитковими сервісами. На тлі скасування турів іноземних артистів (Imagine Dragons, Green Day, Slipknot) обсяги продажів квитків на концерти в росії впали більше, ніж удвічі порівняно з 2019 роком. Докладніше:

<https://suspilne.media/277754-majze-tretina-rosijskih-muzikantiv-emigruvali-abo-ne-vistupaut/>

росіянка видала себе за українку на кастингу у французьких «Танцях з зірками». – Поліна Горлач

Росіянка, яка брала участь в кастингу французької версії проєкту «Танці з зірками» («Danse avec les stars»), вирішила видати себе за українку. На обман звернули увагу українці, які живуть у Франції. Про це 1 вересня повідомило видання Public. У відеокастингу дівчина говорить, що є українкою і дзвонить мамі «в Україну», а насправді в Чебоксари, звідки родом і є – так стверджує її біографія, викладена у відкритий доступ. Вищий навчальний заклад танцівниці закінчила в Санкт-Петербурзі. А сторінка в Instagram містить фото з росії (нині дівчина зробила свою сторінку приватною). До 2017 року І. Владімірова проживала і працювала в рф. В одному зі своїх дописів росіянка виправдалася, що «в ній тече російська, українська та польська кров». За словами танцівниці, вона «несе у світ любов через танці, в яких немає війни». Реакції на хвилю обурення у соціальних мережах від організаторів «Танців з зірками» у Франції, телеканалу TF1, поки немає. Джерело:

<https://suspilne.media/277564-rosianka-vidala-sebe-za-ukrainku-na-kastingu-u-francuzkih-tancah-z-zirkami/>

Випуск підготував
головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm